

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Zitting van 7 april 2020
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

5 2020_B&W_00131 Informatienota Regionale aanpak LHBTI - informeren

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Samenvatting

Op 2 december jl heeft wethouder Jongman namens de gemeente Steenwijkerland een verklaring van inzet getekend voor een regionale aanpak LHBTI. De aanleiding van het starten van een regionale aanpak was de ondertekening van de Nashville-verklaring. Vervolgens is er op initiatief van het ministerie van OCW, in samenspraak met de gemeente Zwolle, werk gemaakt van een regionale aanpak. De regiocoördinatoren hebben een informatienota opgesteld voor de zes deelnemende regiegemeenten. Deze informatienota is aangevuld met informatie over de verhouding tussen deze regionale aanpak en ons lokale regenboogbeleid.

Informatienota

InleidingPositie lokaal beleid Steenwijkerland

De gemeente Steenwijkerland wil in 2020 een regenbooggemeente zijn. In aanloop naar de start van dit beleidsproces werden wij benaderd vanuit de regio, vanwege de mogelijkheden van een regionale aanpak. Het ministerie van OCW heeft in overleg met de gemeente Zwolle benadrukt dat zij veel waarde ziet in een regionale aanpak.

Het lokale beleidsproces in Steenwijkerland was net opgestart, waarbij op 9 april a.s. een sessie gepland stond met diverse mensen uit onze lokale LHBTI-community. In die sessie zou focus worden aangebracht op onderwerpen waar ons regenboogbeleid zich op zou gaan richten. Vanwege de maatregelen rondom het Coronavirus en een focus op het in stand houden van de gemeentelijke vitale processen, als ook acteren op de gevolgen van de virusuitbraak, is het lokale beleidsproces tijdelijk tot stilstand gekomen. Wanneer dit weer opgepakt wordt kan de exacte positie van het lokale beleid t.a.v. de regionale aanpak verder uitgewerkt worden. De mogelijkheid bestaat om binnen de regionale aanpak met enkele specifieke thema's, door het lokaal beleid, meer diepgang aan te brengen. Om u wel op de hoogte te brengen van de regionale aanpak ontvangt u deze informatienota.

Regionale informatienota

In de regio Zwolle krijgt iedereen dezelfde kansen en kan iedereen in vrijheid zichzelf zijn. Verschillen in cultuur, etniciteit, vaardigheden en seksuele geaardheid zijn een verrijking voor onze regio.

Diversiteit is een integraal onderdeel van ons beleid, maar gezien het belang besteden we specifieke aandacht aan de acceptatie en emancipatie van lhbt-inwoners. Dat is de kern van de regionale aanpak lhbt. Als regio maken we ons sterk voor het verbeteren van de sociale acceptatie, veiligheid en gelijkheid van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender en interseks personen (lhbt-personen). Meer dan andere groepen krijgen mensen uit de lhbt groep te maken met eenzaamheid, uitsluiting, vooroordelen en onbegrip. Meerdere onderzoeken bevestigen dit.

Tijdens het Regenboogfestival van 2 december 2019 hebben de bestuurders van de gemeenten Dalfsen, Kampen, Steenwijkerland, Hardenberg, Ommen en Zwolle een 'Verklaring van inzet' ondertekend. Hiermee hebben zij zich gecommitteerd aan een vierjarige aanpak om de vrijheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van lhbt-inwoners te bevorderen. In dit memo volgt hierover meer informatie. De regionale aanpak is een aanvulling op de 'Regenboogagenda Zwolle 2019 – 2022'. In deze Zwolse agenda is regionale samenwerking één van de speerpunten.

Kernboodschap

Voor de periode 2019 - 2022 ziet de regio Zwolle het belang om de regenboogaanpak te verbreden naar de regio. In afstemming met het ministerie OCW, provincie Overijssel en gemeenten uit de regio is de afgelopen periode toegewerkt naar een regionale aanpak lhbt. Daarbij wordt het levensbeschouwelijke aspect als uitgangspunt genomen. Deze aanpak is vanaf 1 maart 2020 gestart. De aanleiding voor deze regionale aanpak is de omstrede Nashville verklaring. In Nederland mag iedereen, altijd en overal, zichtbaar zichzelf zijn. Dat is het uitgangspunt van ons huidige kabinet. De Nashville-verklaring is hiermee niet in overeenstemming. Het ministerie ziet sterk het belang om deze verbinding te stimuleren door bijvoorbeeld lhbt-jongeren met een religieuze achtergrond te ondersteunen, de aanpak van depressie en zelfdoding onder lhbt-jongeren uit te breiden en het ondersteunen van ouders en onderwijs met toegankelijke informatie en handvatten om het juiste gesprek aan te gaan.

Als regio zijn we koploper als één van de 'Regenboogregio's': een inclusieve regio die niemand uitsluit, waarin mensen zich kunnen ontplooiën, hun behoeften kunnen vervullen en waarin iedereen in gelijkwaardigheid samenleeft. We zijn landelijk een van de eerste regio's met een dergelijke aanpak, ondersteund door het ministerie OCW.

In maart 2019 is een grootschalig samenlevingsonderzoek^[1] verschenen naar de acceptatie van lhbt-personen binnen de provincies Overijssel en Gelderland. De conclusies van dit onderzoek tonen sterk het belang aan van een regionale aanpak en zijn aanleiding tot actie te komen. Lhbt personen vormen een grote groep inwoners van gemeenten. Uitgegaan van het landelijk gemiddelde behoort zo'n 4 tot 7% van de inwoners tot één of meer van deze groepen. Een deel van hen is kwetsbaar. Nu het doelgroepenbeleid binnen gemeenten is afgeschaft lopen zij het risico dat hun specifieke problemen over het hoofd worden gezien. Denk bijvoorbeeld aan discriminatie, onveiligheid en gezondheidsklachten. Inclusief beleid houdt rekening met seksuele- en genderdiversiteit onder alle inwoners van een gemeente.

De gemeente Zwolle is al vanaf 2008 regenbooggemeente. Dit betekent dat de gemeente actief beleid ontwikkelt voor de acceptatie van lhbt personen. De minister van onderwijs heeft met 54 gemeenten een intentieverklaring getekend, waarmee deze gemeenten aangeven zich actief in te zetten voor de acceptatie, emancipatie, en veiligheid van lhbt-personen. In de regionale aanpak is ruimte voor lokaal maatwerk. Globale richtlijnen voor het actieprogramma zijn:

1. *Zorg, welzijn & gezondheid*
2. *Werk en diversiteit*
3. *Veiligheid*
4. *Jeugd & onderwijs*
5. *Veilig sportklimaat*
6. *Zichtbaarheid & bewustwording*

7. Religie & cultuur

De speerpunten hebben een focus op het bevorderen van het gevoel van veiligheid en de weerbaarheid van lhbtj personen en het stimuleren van de sociale acceptatie van deze groep. Aandachtspunten zijn de borging en duurzaamheid van resultaten. Incidentele prikkels worden zoveel mogelijk omgezet naar structureel effect. Rode draad is de relatie tussen het levensbeschouwelijke aspect en lhbtj. Niet alle lhbtj-personen voelen zich veilig genoeg om 'uit de kast' te komen. De aanpak kenmerkt zich doordat het een focus heeft op maatwerk per gemeente. Er wordt gekeken welke behoefte er is en welke initiatieven al lopen. Als gemeenten behoefte hebben om gesprekken te voeren met kerken en andere levensbeschouwelijke organisaties, dan wordt dit gefaciliteerd. Er zijn verschillende organisaties en netwerken die hier veel expertise in hebben. Als gemeenten andere behoeften hebben dan worden die ook zoveel mogelijk gefaciliteerd. Bovenstaande richtlijnen zijn het uitgangspunt.

[1] I&O Research. *Samenlevingsonderzoek Oost-Nederland: Acceptatie van LHBTI+'ers in Gelderland en Overijssel*

Consequenties voor de gemeente

Vanaf 1 maart 2020 is er vanuit centrumgemeente Zwolle 0,4 fte beschikbaar voor de regionale aanpak lhbtj. De eerste periode wordt gebruikt om bovenstaande speerpunten regionaal uit te werken. Per gemeente is een aandachtsfunctionaris (beleidsadviseur sociaal domein) benoemd. Deze persoon is de verbindende schakel tussen de beleidsadviseur regionale aanpak lhbtj, de gemeente en de lokale ketenpartners (onderwijs, zorginstellingen, religieuze gemeenschappen en lokale toegang). Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij lokale organisaties en initiatieven om activiteiten te ontwikkelen en te borgen. Hierin is een nauwe samenwerking met het regionale COC, met een groot accent op de borging van activiteiten.

De regionale aanpak wordt gefinancierd vanuit een aanvullende decentralisatie uitkering van het rijk (€ 50.000 per jaar) en met cofinanciering van de gemeente Zwolle (€ 25.000 per jaar, focus op Zwolle) en de provincie Overijssel (€ 25.000 per jaar). De doorlooptijd is 4 jaar.

Communicatie

In het 2e kwartaal van 2021 volgt een eerste evaluatie en update van de regionale aanpak. Wanneer het lokale beleidsproces weer opgepakt kan worden informeren we u ook over de vervolgstappen die hierbij horen.

Vervolg

In het 2e kwartaal van 2021 volgt een eerste evaluatie en update van de regionale aanpak.

Het lokale regenboogbeleid ligt vanwege het Coronavirus momenteel stil. Het is nog onzeker op welke manier dit een vervolg zal krijgen en of het haalbaar blijkt om onze ambitie in 2020 te verwezenlijken. Wij houden u op de hoogte.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit de informatienota Regionale aanpak LHBTI vast te stellen.